

• Үй жұмысы

• 1. $\frac{3}{8} \cdot \frac{4}{5} \div \frac{9}{10} = \frac{3}{8} \cdot \frac{4}{5} \cdot \frac{10}{9} = \frac{1}{3}$

4. $\frac{11}{23} \cdot 3\frac{2}{7} \div 5\frac{1}{2} = \frac{11}{23} \cdot \frac{23}{7} \cdot \frac{2}{11} = \frac{2}{7}$

• 2. $\frac{6}{7} \div \frac{3}{5} \cdot 1\frac{2}{5} = \frac{6}{7} \cdot \frac{5}{3} \cdot \frac{7}{5} = 2$

5. $\frac{3}{5} \cdot \left(2\frac{2}{3} \div 3\frac{1}{5} \right) = \frac{3}{5} \cdot \frac{5}{6} = \frac{1}{2}$

• 3. $2\frac{2}{11} \cdot 1\frac{3}{8} \div \frac{3}{4} = \frac{24}{11} \cdot \frac{11}{8} \cdot \frac{4}{3} = 4$

6. $1\frac{1}{8} \cdot \left(9\frac{1}{3} \div 1\frac{3}{4} \right) = \frac{9}{8} \cdot \frac{28}{3} \cdot \frac{4}{7} = \frac{12}{2} = 6$

• Қайталау сұрақтар

- 1.Жай бөлшек дегеніміз не?
- 2.Дұрыс бөлшек дегеніміз не?
- 3.Бұрыс бөлшек дегеніміз не?
- 4.Аралас сан дегеніміз не?
- 5.Жай бөлшектерді қосу
- 6.Жай бөлшектерді азайту
- 7.Жай бөлшектерді көбейту
- 8.Санның бөлігі дегеніміз не?
- 9.Өзара кері сан зегеніміз не?

Бөлігі бойынша санды табу

- **Бөлігі бойынша санды табу үшін бөлікке сәйкес санды осы бөлшекке бөлу керек.**

- **1-есеп.** Оқушылардың кітапханасында 70 оқулық бар. Бұл ондағы барлық кітаптардың $\frac{2}{5}$ -сіндей. Оқушының кітапханасында неше кітап бар?

- Шешуі:

- Сонда $\frac{2}{5}$ бөлікке сәйкес 70 санын 2-ге бөліп, 5-ке көбейттік, яғни 70-ті

$\frac{2}{5}$ – ге бөлуді орындадық.

$$70 \div \frac{2}{5} = \frac{70 \cdot 5}{2} = 175$$

Жауабы: 175 кітап.

- **2-есеп.** Машина 145 км жол жүрді. Бұл оның барлық жүруге тиісті жолының $\frac{5}{9}$ – індей. Машинаның барлық жүруге тиісті жолы неше километр?
- Шешуі (үлгі): $145 \div \frac{5}{9} = \frac{145 \cdot 9}{5} = 261$ (км)
- Жауабы: 261 км.

- **3-есеп.** Кесіндінің $\frac{5}{7}$ -і 15 см-ге тең. Кесіндінің ұзындығын табыңдар.
- Шешуі (үлгі). x см-кесіндінің ұзындығы. Есептің шарты бойынша кесінді ұзындығының $\frac{5}{7}$ -і 15 см-ге тең.
- Демек, $\frac{5}{7}x = 15$. Онда $x = 15 \div \frac{5}{7} = 15 \cdot \frac{7}{5} = 21$
- Кесіндінің ұзындығы 21 см.

- №830.
- Бөлігі бойынша санды табыңдар
- (ауызша):

• №831. Санды табыңдар:

• 1) $15 \div \frac{3}{4} =$

7) $30 \div \frac{3}{7} =$

• 2) $45 \div \frac{5}{9} =$

9) $42 \div \frac{7}{10} =$

• 5) $90 \div \frac{3}{5} =$

- №832.
- 1) Тиын шамамен 6 жыл жасайды. Бұл қоянның жасауға тиісті жасының $\frac{3}{5}$ -іне
- тең. Қоян неше жыл жасайды?

- №834.
- Бірінші жәшікте 8кг алма бар.Бұл екінші жәшіктегінің $\frac{4}{5}$ -індей.
- Екі жәшікте неше килограмм алма бар?

- №836.Бөлігі бойынша шамаларды табыңдар:

- 1) $16 \div \frac{4}{7} =$

- 4) $12 \div \frac{3}{4} =$

- 2) $30 \div \frac{5}{8} =$

- 5) $32 \div \frac{4}{5} =$

- 3) $15 \div \frac{3}{10} =$

- 6) $28 \div \frac{7}{9} =$

- Үй жұмысы
- №831 (жұптары)
  - №838